

БУЛПРОФОР

БРАНШОВО СДРУЖЕНИЕ НА ПРАКТИКУВАЩИТЕ ЛЕСОВЪДИ И ГОРСКИ ПРЕДПРИЕМАЧИ В БЪЛГАРИЯ
ISO 9001:2000 Certified QMSystem, Moody International Q-Zert GmbH

1606 – София, ул. “Владайска” № 29; тел/факс: 952-11-35; www .bulprofor.org; E-mail: office@bulprofor.org

До:

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЗАИНТЕРЕСУВАНИТЕ СТРАНИ В ГОРСКИЯ СЕКТОР
СРЕДСТВАТА ЗА МАСОВО ОСВЕДОМЯВАНЕ

СТ А Н О В И Щ Е

НА БУЛПРОФОР

ПО ПРОЕКТА НА МЗХ НА ЗАКОН ЗА ГОРИТЕ

Уважаеми господа,

Като една от утвърдилите се национално представена професионална и работодателска организация в горския сектор, изразяваме следното становище по дългоочаквания проект на нов Закон за горите.

ПЪРВО искаме да изкажем нашето удовлетворение и признателност към МЗХ и ИАГ за демократичния, открит и прозрачен подход при подготовката на този законопроект, който включва съвършено нови политики и постановки за които ние отдавна пледираме.

Оценяваме положително редица от възприетите, на експертно и политическо ниво нови виждания, които намират изражение в новия Закон за горите. Като основни негови завоевания намираме:

- постигната е равнопоставеност на различните собствениости и на създадените от тях структури за управление;
- затегнат е режима за промени и разпореждане с горските територии държавна собственост;
- достъпът до горите е приведен към добрите европейски практики;
- въведен е регламент за горски сдружения, като инструмент за по-добро управление на дефрагментираната горска собственост, както и за подпомагане на собствениците от Държавата;
- прехвърлени са отговорности от държавата към собствениците относно опазване на горските имоти, каквато е европейската практика. Същевременно се запазват определени ангажименти по отношение защитата на горите от болести и вредители, пожари и др.п.
- създаден е и регламент за браншовите организации и на техните национално представителни организации в двата основни клона – на горските предприемачи и на преработвателите, което е своеобразна гаранция за диалога в сектора, както и за поддържането на добрите производствени практики;
- въведени са изисквания относно професионалното обучение, квалификация и преквалификация на работещите в сектора – и служители, и предприемачи, и техните работници, което е изискване в духа на най-добрите европейски практики;

- изброени са основните обществени екосистемни ползи от горските територии, което е основополагащо с оглед широката палитра от публични / общественополезни функции на горите, които досега никога не са отчитани като „капитал“, който си има своя цена и е крайно време обществото да го осъзнае и да започне да плаща за него.

Междувременно по тези и други някои постановки се направиха не малко добри предложения, които биха подобрили още повече текстовете на закона. За съжаление не виждаме нито едно от тези предложения, вкл. и наши, да са намерили място в публикувания окончателен вариант.

ВТОРО: Имаме съществени бележки и не приемаме законовите постановки, които в сегашната си редакция **накърняват свободната конкуренция** и вместо професионализма защитават лошите досегашни практики в управлението и взаимоотношенията долу по места, в това число:

1. **В горското планиране** наред с новите и добри решения се прокарват и определено деструктивни текстове. Въведеното *разделяне на дейностите в единния „лесоустройствен“ процес* на 3 съставни части - „инвентаризация“, „горско картиране“ и „горско планиране“, които да може да се възлагат/извършват от различни търговски субекти е изкуствено. Аргументите за това са уж финансови, от гледна точка разделяне на „платците“ на различните етапи на този иначе неделим процес, но резултатите ще бъдат отрицателни. Ще обслужват интереса единствено на служителите и преподавателите, които желаят да се занимават допълнително и с такава дейност?! при минимални отговорности. *Такова разделяне ще оскъпи дейностите (двукратно!), ще ги забави и със сигурност ще влоши качеството на проектите (!), **което го прави неприемливо!*** Липсват текстове за националната база данни на горските територии, за нейното управление /структурно дефиниране/. Тук е мястото да се предефинира структурата “Агролеспроект” ЕООД, като една истинска национална информационна база данни на горските територии, каквито служби има в повечето европейски страни, вместо да се източни и унищожи, накъдето явно се отива.
2. **С т.нар. „стопанска дейност“ при управлението на държавните гори** се легализира монополното положение на държавните горски предприятия (ДГП), независимо че се касае не за един, а за шест икономически региона за планиране. **Резултатът** няма да закъснее и в съзвучие с вече затвърждаващата се практика по места, **ще имаме фактическо ликвидирание на частните бизнес структури**. Вместо Държавата да стимулира заетостта в селските райони чрез окуражаване развитието на микро и малките горски предприятия (предприемачеството) в селските, планински и полупланински райони, ТЯ в лицето на ДГП и техните СТРУКТУРИ – горските и ловните стопанства, ще се явяват преки конкуренти на бизнес структурите. *Европейската и националната ни политика (в другите икономически сектори) е в точно обратната посока, а не в разкриването на нови работни места и активизиране на стопанската дейност от държавата. Приемаме ДГП като ЮЛ за логистика – за по-добро управление на паричните потоци, за управление и организация на дейностите, а не за конкуриращи се с частните предприемачи държавни структури.* Това важи и за клоновете на ДГП – ДГС и ДЛС, които трябва да са гарант за професионалната, и лесовъдски, и екологично отговорна дейност на фирмите изпълнителки, а не едновременно и като пряк конкурент, което сегашните текстове допускат. (чл.91, чл.166, чл.175/3/, чл.243 ! и др.) *В последните години, особено 2009-2010, именно те убиват частните фирми в селските райони! Затова е необходимо закона да въведе специална регулация и това е присъщо на Държавата! Когато в един сектор има подобни взаимоотношения – тя въвежда регулации, които уважават и същевременно налагат определено поведение! Това не се налага в страните с утвърдени пазарни взаимоотношения в горския сектор, но у нас, където държавните горски и ловни стопанства започнаха да закупуват техника и да назначават работниците на частните предприемачи, които пък фалират, такава регулация е задължителна! Подобни текстове има в румънския закон за горите, в полския и други, за да се гарантира, че държавните предприятия няма да изземват предприемачески функции от частните фирми.*

Ако не се възприемат горните наши съображения, то съвсем ЛОГИЧЕН изход виждаме в следната

- 2.1 **Алтернатива** на горното е въвеждане на конкурсното начало за управител на ДГС/ДЛС за целия срок на изпълнение на лесоустройствените проекти. *Управителят участва с управленски екип /фирма/, и управлява и стопанисва по принципите на пазарната икономика. Предлагаме възможността то да може да се възлага на кадърни лица (Частнопрактикуващ лесовъд или фирма регистрирани в публичния регистър), които докажат с бизнес план, че за срока на проекта ще ползват максимум от възможните блага, което ще доведе до максимум ползи и за собственика, и за развитието на региона (без да се увреждат екологичните параметри).* Но такъв ще

бъде не послушния и политически симпатичен директор, който най-често е и силно корумпиран, а най-компетентния и можещ специалист /предприемач/, избран след прозрачен и демократично проведен конкурс.

Защо след като в ЗЛОД е възприета подобна практика и ловни площи се отдават за стопанисване в ловно отношение от частни субекти, подобно нещо да не се случва и по отношение на останалите горски дейности !

Защитаваме тезата, че държавното имущество трябва да се управлява от високо компетентни специалисти - мениджъри, а не от послушни и мислещи за себе си директори (както е досега). В тази връзка директорите/управителите! трябва да се избират за целия срок на действие на ЛУП, на основата на собствен БИЗНЕС ПЛАН и програма с приоритети и екип за нейното изпълнение, в т.ч. и приходите като дивидент за Държавата и за ДГП. За такива да може да кандидатстват лесовъди и икономисти, независимо от тяхната настояща месторабота - в държавната ГС система или в частните структури, както и в доказани фирми. Основното е тяхната компетентност и ангажимент за постигане на високи икономически, лесовъдски и местни-социални, т.е. комплексни резултати. Заложените в проектозакона механизми на управление не стимулират по никакъв начин едно такова оптимизиране на управлението.

3. Намираме че разделът «**регистрация на търговци за извършване на дейности в горските територии**» (чл.243 – чл. 249) се нуждае от преработка. Сега той е потвърждение на нашите опасения, че се залага законова примка за частния предприемач в горите! *Защото за дейностите в горските територии, ще се допускат освен търговеците (частните субекти по ТЗ), още и регистрираните в публичния регистър ДГС и ДЛС (регистрирани по ТЗ, но не търговци). А няма възможност те да не се регистрират !?*

Изискванията към всички изпълнители на дейности в горите трябва да са много ясни и категорични. Неспазването на изискванията трябва да води до отпадане от регистрите и недопускане за работа в горските територии. *България има да догонва почти всички Европейски страни с незаконните практики, които продължават да се допускат, поради криворазбрания либерализъм! Той не само че не помага на никого, води до грозните картини, които обществото заклеймява, но и срами името на нашата гилдия, поради което ние сами желаем въвеждането на по-строги правила и изисквания за работа в горите.* Такива впрочем не са нищо ново в европейската практика.

Освен това настояваме **ПУБЛИЧНИЯТ РЕГИСТЪР да се поддържа от Националното браншово сдружение**, което по този закон се регламентира, какъвто беше и първоначалният замисъл и предизборно обещание на ПП ГЕРБ. Тази логика виждаме осъществена като практика в много европейски страни. ***Това е и логически най-адекватната функция на тези сдружения, освен чисто професионалните и работодателски такива.*** Законът сега допуска Министерския съвет да разреши на Държавата да делегира свои функции на националните браншови организации (чл.224), по тяхна инициатива, което според нас засега е по-скоро имагинерна възможност.

4. **Липсват механизми на гражданския контрол** върху дейностите в горите. Те са още повече необходими тъй като **законът не осигурява надведомствен статут на публичните контролни функции** (така би било ако те са към МОСВ, или на директно подчинение на МС, както беше до 2007 год. с ДАГ), а напротив – един е титуляра и на контролния орган /Агенцията по горите/ и на стопанските субекти – ДГП.

Т.нар. НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ ПО ГОРИТЕ (НСГ / чл. 156), като консултативен орган към Министъра в този му вид и функции, в голяма степен копира досегашната (по-скоро «камouflажна») роля на този орган и следователно с нищо не допринася и не подпомага Министъра и Държавата за осъществяването на действително отговорна политика в горския сектор. Предвиденото участие в състава му на представители на основни ведомства и НПО е съвсем формално при така разписаните функции.

Според нас НСГ следва да бъде един нов инструмент за граждански контрол върху дейностите в горите, а не отново формална „консултативна“ структура. Нека да е към Министъра, но да има реални пълномощия за обществен (публичен) контрол върху цялостното развитие и управлението на горите – както на национално, така и на регионално ниво. (Нашите предложения в този смисъл също не бяха възприети).

5. Законът не осигурява гаранции, че горския инспекторат и инспекторите, за които се допуска да бъдат и със средно образование (!) ще бъдат еднакво строги към държавните и към недържавните структури. **Много СЕ ПРИНИЗЯВА** ролята на Горския Инспекторат. **НЕ Е РАЗПИСАН НАЙ-ВАЖНИЯ КОНТРОЛ - този върху директорите/управителите на ДГС/ДЛС.** Т.е. **контролът е насочен само навън и няма гаранции, че ще се контролира зорко, как ДГП и поделенията им управляват държавното имущество!**

Законът е приел, че ДГС/ДЛС имат е функцията да подсиgurят лесовъдски правилното стопанисване в държавните горски територи (лесовъдския контрол!) – още един аргумент, че те не могат едновременно да се контролират и сами да осъществяват стопанска дейност!, след като инспекторатът не може ефективно да извършва контрол на това най-ниско, но базисно ниво.

Уважаеми господа МИНИСТРИ,

В духа на предизборното ни споразумение с ГЕРБ, ние искаме проекта на нов закон за горите да отговаря на високите очаквания на основните групи заинтересувани страни в горския сектор (държавата и другите собственици, предприемачите и горската индустрия – потребители-те). *За съжаление понастоящем законът не гарантира в еднаква степен техните интереси, като най-силно се оцетяват горските предприемачи – изпълнителите на дейности в горите!*

Както може би сами се убеждавате, нашите виждания и предложения са и принципни, т.е. те не крият „лобиски“ или др.п. тесно-браншови интереси за сметка на държавните, както някои се опитват да ги представят. Тъкмо обратното – **ние се стремим и изискваме да се въведе баланс, като се гарантира мястото и ролята на горските предприемачи, които навсякъде в европейските страни са гръбнакът на горския сектор.**

Браншово сдружение на практикуващите лесовъди и горски предприемачи в България – БУЛПРОФОР, изразява своята увереност, че нашите и бележките на други заинтересувани страни и ведомства, ще бъдат най-бързо разгледани и отразени, с оглед на максималното подобряване на проектозакона, както и за бързото му приемане.

Оставаме на разположение за разяснения по така направените предложения и тяхното детайлизиране. Запазваме си правото да реагираме по целесъобразност, в зависимост от съдържанието на окончателния вариант на проектозакона, по който да представим отново тези и/или други наши предложения.

Настоящото становище на БУЛПРОФОР се базира на акцентите, коментарите и предложенията от следните наши форуми „Национален ГС Семинар“ и ОС на БУЛПРОФОР на 24.03.2010 г, семинара на 03-05.06.2010г, в к.с. Юндола и тези направени след публикуването на проектите с дата 30.04.2010 год. и последния от 30.06.2010 год.

С почит,
Инж. Антоний Стефанов
Председател на УС на БУЛПРОФОР

